

Fra det øjeblik implantationen er sket, gælder – hvadenten befrugtning har fundet sted *in vitro* eller i en kvindes livmoder – de almindelige regler om komitéforelæggelse, information og samtykke m.v. i forslagens §§ 5 – 7, herunder stedfortrædende samtykke, hvis der er tale om forskning på fostre. § 13, stk. 4, fastslår, at befrugtede menneskelige æg, der har været gjort til genstand for forskning, ikke må opsættes i en kvindes livmoder, med mindre det kan ske uden nogen risiko for videregivelse af arvelige sygdomme, defekter, misdannelser eller lignende.

I § 13, stk. 5, forbydes donation af befrugtede menneskelige æg. Det er regeringens opfattelse, at der er vægtige grunde, som taler for at forbyde donation af befrugtede menneskelige æg. Donation af befrugtede menneskelige æg er ligeledes forbudt i Norge og Sverige. Forbudet vil kun begrænse muligheden for at afhjælpe ufrivillig barnløshed hos det meget begrænsede antal par, hvor såvel kvinden som manden er infertile.

I § 13, stk. 6, bemyndiges sundhedsministeren til at fastsætte regler om nedfrysning og donation af menneskelige æg. Efter gældende ret er nedfrysning og donation af menneskelige æg ikke forbudt, men de behandelende læger har afventet Folketingets stillingtagen hertil, inden de tager disse teknikker i brug.

Bestemmelsen giver ministeren hjemmel til at regulere de spørgsmål af mere sundhedsfaglig karakter, som anvendelsen af teknikkerne kan rejse. Der tænkes navnlig på spørgsmål som krav til indretning af æg- og sædbanker, kriterier for nedfrysning af æg og sæd, maksimal opbevaringstid og donoranonymitet. Det er derimod ikke tanken at fastsætte regler vedrørende de civilretlige spørgsmål, som anvendelsen af disse teknikker kan tænkes at give anledning til.

Regeringen forudsætter, at det kun tillades at nedfryse ubefrugtede og befrugtede menneskelige æg i maksimalt 1 år, og at donation af ubefrugtede menneskelige æg sker anonymt.

#### Til § 14

Bestemmelsen svarer til § 11 i lov om oprettelse af etisk råd m.v. Bestemmelsens overflytning til denne lov er af rent redaktionel karakter.

Samtidig er der i nr. 4 tilføjet et forbud mod forsøg med det formål at muliggøre individudvikling i artsfremmed livmoder. Forbudet følger delvis Det Etske Råds forslag i »Beskyttelse af menneskelige kønsceller, befrugtede æg, fosteranlæg og fostre« pg. 77-78. De øvrige forbud, som anføres i Det Etske Råds redegørelse, er allerede i et vist omfang dækket af lovforslagets bestemmelser.

#### Til § 15

I § 15 foreslås finansieringen af komitésystemet opdelt, således at amtskommunerne finansierer driften af de regionale komitéer, mens staten bekoster udgifterne i forbindelse med den centrale komité's opgaver. Amtskommunerne vil modtage tilskud til driften fra de statsinstitutioner samt private hospitaler og firmaer, der benytter sig af de regionale komitéer. Der er ikke med formuleringen tilsigtet nogen udtømmende opregning af de institutioner, der kan kræves et gebyr.

Godtgørelse til medlemmerne af de regionale komitéer, herunder til de medlemmer, der tillige er medlemmer af den centrale komité, foreslås givet til alle medlemmer, i modsætning til i dag, hvor kun amtsrådsmedlemmer modtager godtgørelse. Godtgørelsen foreslås fastsat som diæter, beforderingsgodtgørelse og godtgørelse for fravær fra hjemstedet, i overensstemmelse med, hvad der gælder for medlemmer af kommunalbestyrelser/amtsråd, jf. lov om kommunernes styrelse. For de medlemmer af den centrale komité, der ikke er medlemmer af en regional komité, afgøres spørgsmålet om vederlæggelse i overensstemmelse med statens almindelige regler.

For statens vedkommende har den foreslåede ordning karakter af en formalisering af allerede gældende praksis, fordi en række statsinstitutioner bidrager til det eksisterende komitésystem. For den private sektor, herunder medicinalfabrikanter og importører, vil der reelt blive tale om en ny udgift.

Et vigtigt argument for det foreslåede system er, at samtlige brugere har samme væsentlige interesse i, at forskningsprojekter til enhver tid underkastes en forsvarlig vurdering, og at der derfor oprettes et velfungerende komitésystem. Specielt for den private sektor gælder, at kvaliteten af komitévurderingen har væsentlige konkurrencemæssige aspekter, fordi sektoren afsætter på et marked, der præges af meget streng kontrol.

#### Til kapitel 6

I § 16 hjemles straf af bøde eller hæfte for overtrædelse af bestemmelserne i §§ 5, 6, 13, stk. 2, 3, 4 og 5 og § 14.

Reglen skal ses i sammenhæng med den praksis, der har udviklet sig for at få forskningsrådsstøtte, ligesom støtte fra private fonde i vid udstrækning også betinges af komitégodkendelse, samt at publikation, i anerkendte videnskabelige tidsskrifter i realiteten ikke står åben for projekter, der ikke er godkendt af en komité.